

ADOLAT

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

2022-YIL 22-APREL, JUMA № 16 (1384)

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институтида италиялик олим, профессор Пьетро Жузеппе Френинг "Числа, книги и бесконечность" номли китобининг тақдими бўлиб ўтди.

ТАҚДИМОТ

БУЮК ВАТАНДОШИМИЗГА ЭҲТИРОМ

Тадбир Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институти, Математика институти, Италиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси вице-президенти, Шарқшунослик институти директори, тарих фанлари доктори, профессор Бахром Абдуҳалимов тадбирни очиб берди. Италия Республикасининг Ўзбекистондаги Факултода ва Мухтор элчиси Агостино Пинна сўзга чиқиб, икки мамлакат ўртасидаги алоқалар ҳақида гапирди.

Шундан сўнг китоб муаллифи, профессор Пьетро Жузеппе Фре сўз олиб, китоби юзасидан йиғилганларга қимматли маълумотлар берди. Мазкур китоб математика тарихи ҳақида бўлиб, унда математика мисоли бир кемага қисланади. Ушбу кема эса йиллар уммонида саёҳат қилиб, соҳада етакчи бўлган шахсиятлар билан китобхонни

таништириб боради. Унда Платондан тортиб, Герман Вейлгача бўлган математиклар ҳақида ҳикоя қилинади.

Этиборли жиҳати шундаки, китобнинг тўртинчи боби улғу ватандошимиз, буюк қомусий аллома, алгебра фанининг асосчиси Муҳаммад Хоразмийга бағишланган. Унда алломанинг ҳаёт йўли, фаолияти ҳақида қимматли маълумотлар берилди.

Тадбир ЎзР ФА Математика институти академиклари Шавкат Аюпов ҳамда Абдулла Аъзамовнинг маъ-

рузалари билан давом этди. Тақдимот якунида йиғилганлар ўзларини қизиқтирган саволларга китоб муаллифидан жавоблар олишди.

Шундай тақдимот 21 апрель кун Муҳаммад Хоразмий туғилган заминда ҳам бўлиб ўтди. ЎзР ФА Хоразм Маъмун академияси, Урганч давлат университети ва Италиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамкорлигидаги мазкур тадбир Урганч давлат университетиде ташкил этилди.

"Адолат" СДП Матбуот хизмати

Семинар

Янги таҳрирдаги йўл ҳаракати қоидалари муҳокама қилинди

"Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати йиғилишлари залида янги таҳрирдаги йўл ҳаракати қоидалари муҳокамасига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ходимлари, "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати ҳамда партиянинг ҳудудий, маҳаллий кенгашлар ходимлари, депутатлари ва партия фаоллари ҳамда ОАВлари вакиллари иштирок этган мазкур тадбир Президент Ш.Мирзиёевнинг йўл ҳаракати қоидалари бўйича ўтказган видеоселектордан келиб чиқадиган вазифалар ҳамда янги таҳрирдаги йўл ҳаракати қоидаларида кўзда тутилган меъёрларни атрофлича ўрганиш ва таҳлил қилишга бағишланди.

Фракция йиғилиши

Давлат бюджети харажатларининг самарадорлиги оширилмоқда

Юртимизда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар асосида ривожланиш янада жадаллашиб бормоқда. Бундай таракқиёт учун, албатта, давлат томонидан белгиланган дастур ва режаларнинг ижроси ўз вақтида таъминланиши зарур.

Машҳурларнинг аёллари

"ҲАР ДОИМ ИККИ ҚАДАМ ОРТДА ЮРГАНМАН..."

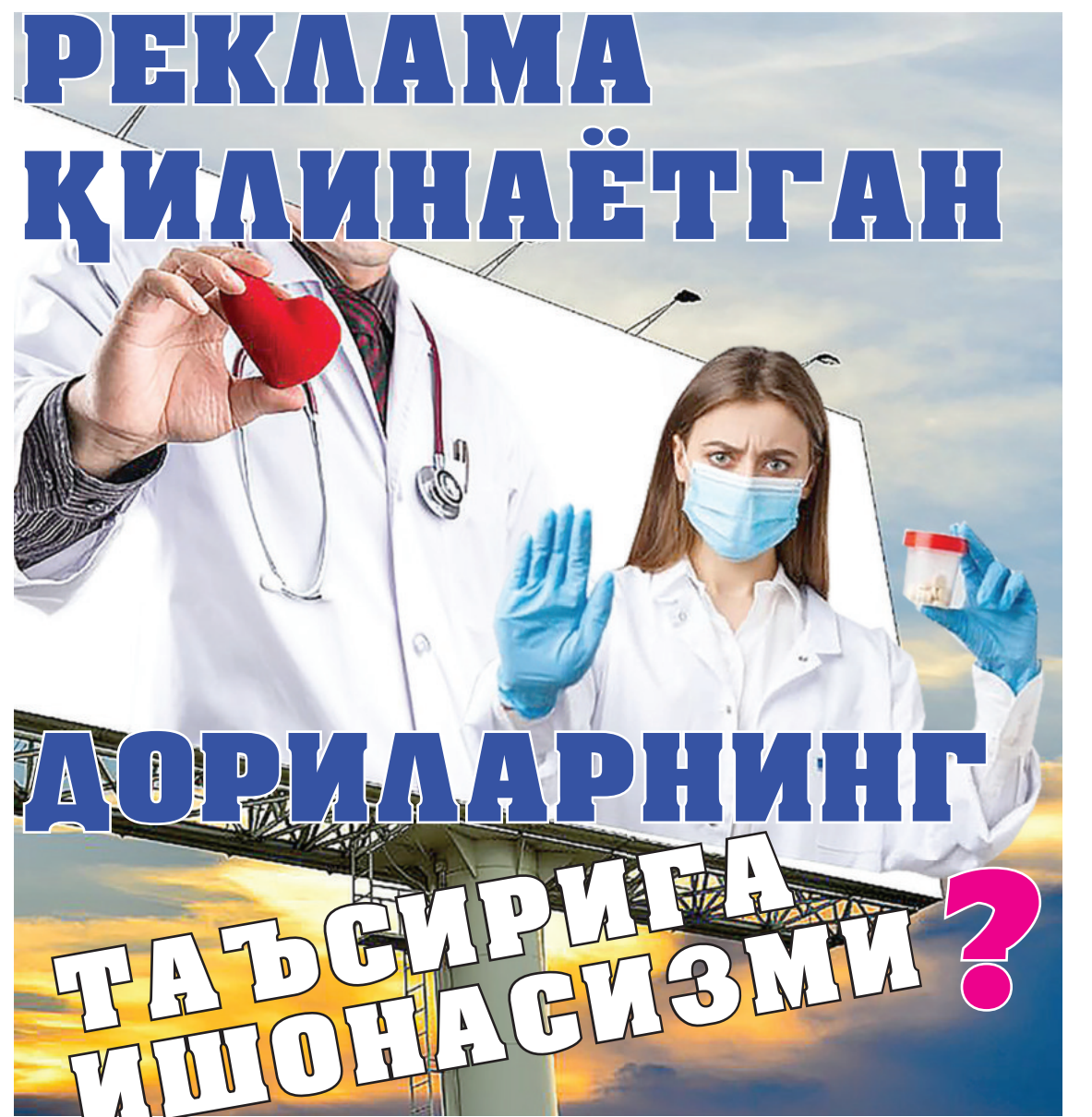
театрида ўз ўрнига, ҳурматига эга бўлишида сеvimли рафикаси, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист, элимизнинг сеvimли хонандаси, халқимиз ардоғидаги санъаткор Тожибар Азизовнинг хиссаси катта. Ўз навбатида хонанданинг сермахсул ижод қилиб, мухлислар ҳурматиға сазовор бўлишида, хизмат кўрсатган артист даражасига етишида турмуш ўртоғининг салмоқли улуши борлиги шубҳасиз. Тожибар АЗИЗОВА билан бўлган суҳбатимиз шулар тўғрисида, гўзал жуфтликнинг умр йўллари, ибратли турмуш тарзи ҳақида...

ЎЗБЕКИСТОНДА СЎЗ ЭРКИНЛИГИ: кеча, бугун, эртага

ИЛМЛИ ҒОФИЛ БЎЛМАС

Ўзбек киноси ва театри ривожига салмоқли ҳисса қўшган Ўзбекистон халқ артисти Мирза Азизов Наманган вилоятининг Чуст туманида, ўз даврининг етук ҳофиз оиласида ўсиб улғайди, камолга етди. Оиласидаги муҳит туфайли санъатга бўлган кизиқиши уни Тошкент театр ва рассомлик санъати институтига етаклади. Мирза Азизов бутун маҳоратини, айтиш мумкинки, ҳаётини санъатга бахшида қилди. "Юсуф ва Зулайхо", "Фарҳод ва Ширин", "Нодирабегим", "Алпомишнинг қайтиши" каби спектакллардаги ижролари, "Остона", "Муҳаббат синовлари", "Тубанлик", "Муҳаббатимсан" каби бадиий фильмларда яратган образлари томошабинлар муҳаббатини қозонди. Актёр қаерда ва қандай шароитда яшамасин ва ишламасин, ҳаммаша куюнчаклиги, камтарлиги, саховатлиги, тўғрисиқлиги, энг муҳими, адолатлилиги билан жамоадорлари ва яқинларининг муҳаббатини қозонди.

Мирза Азизов қандай роль ижро этмасин, бутун вужуди, истеъдоди ва маҳорати билан ўша образни тўла талқин этди ва ўзидан ўчмас ном қолдирди. Актёрнинг ўзбек киноси ва

Этибор берсангиз, бирорта рекламада аниқ бир дардни даволаймиз, "мана шу дори воситаси мана бу дардга шифо бўлади", "сиз шу касалликдан тузала-сиз" деган сўзни ишлатилмайди, аниқ ваъдалар берилмайди.

Хўш, ушбу вазиятга қандай ечим топиш мумкин? Муаммонинг ечими борми?

Интеллектуал мулк агентлиги огоҳлантиради

КОНТРАФАКТ МАҲСУЛОТЛАРДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ПҚ-4965-сон қарорига асосан интеллектуал мулк соҳасида давлат бoshқаруви тизимини янада такомиллаштириш ва амалга ошириладиган ишларнинг манзиллигини таъминлаш мақсадида агентликнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида Интеллектуал мулк ҳимояси марказлари ташкил этилган.

Жумладан, 2022 йилнинг биринчи чорагида бозорлар, йирик савдо мажмуалари ва савдо дўконларида контрафакт маҳсулотлар тарқалишининг олдини олиш бўйича 66 та профилактика кузатув тадбирлари ўтказилди. Мазкур профилактика кузатув тадбирлари давомида 1000 дан ортиқ контрафакт маҳсулотлар аниқланди. Жумладан, республикамизда фаолият юритаётган 16601 та дорихоналарнинг деярли барчасида 500 дан ортиқ контрафакт дори воситалари сотилаётгани аниқланди.

Шунингдек, агентлик томонидан кузатув профилактика тадбирларида аниқланган контрафакт маҳсулотларнинг каталоги яратилди (1-расм). Ушбу каталогда ҳар бир соҳа (оziқ-овқат, дори-дармон, парфюмерия ва бошқалар) бўйича контрафакт товарларнинг маълумотлари акс этиб, бунда истеъмолчига мазкур каталог орқали қайси маҳсулот контрафакт ёки контрафакт эмаслигини аниқлаш имкони яратилган.

Ушбу каталог ҳозирги кунга қадар бутун республика ҳудудига жойлашган бозорлар, йирик савдо мажмуалари, кўча савдо нуқталари ва дорихоналарга 10.000 нусхада тарқатилди. Шунингдек, каталогни тарқатиш билан бирга ҳар бир маҳсулот сотувчиси (тадбиркор)га мазкур каталогдаги контрафакт маҳсулотларни сотмаслик ҳамда унинг зарарли оқибатлари, уни сотиш натижасида истеъмолчиларнинг соғлиғига жиддий зарар етганда сотувчи ҳам жавобгарликка тортилиши мумкинлиги ҳақида огоҳлантиришлар берилди.

1-расм

Ҳозирда агентлик томонидан контрафакт ва контрафактсиз ҳудуд лойиҳалари ҳам амалга оширилмоқда. Бундан қўзғалган мақсад ҳар бир савдо фаолияти билан шуғулланаётган тадбиркорлик субъекти агентлик томонидан тақдим этилган контрафакт маҳсулотлар каталогига мувофиқ контрафакт маҳсулотларни сотишни тўхтатса, контрафактсиз ҳудудга киритилади ҳамда мазкур тадбиркорга махсус стикер тақдим этилади, акси бўлса, контрафакт ҳудудга киритилади.

Билим ва қўникмаларга эга эмаслиги натижасида маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларнинг асосис рад этилиши ёки жуда кам миқдорда жарима қўлланиши; қонунчиликда интеллектуал мулк ҳуқуқи соҳасига оид ҳуқуқбузарликларни содир этганлик учун жарима жаъзосининг миқдори камлиги натижасида ҳуқуқбузарларнинг интеллектуал мулк ҳуқуқи соҳасига оид ҳуқуқбузарликларни такрор содир этишдан чўчимаслиги;

Дарҳақиқат, сўнгги йилларда интеллектуал мулк соҳаси билан боғлиқ низолар ошиб бормоқда. Бу ҳолат агентлик томонидан олиб бориладиган аҳолининг интеллектуал мулк ҳуқуқи соҳасидаги ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятини ошириш бўйича тарғибот ва ташвиқот ишларининг натижаси десак, муболага бўлмайд.

Апелляция кенгаши томонидан 32 та иш ҳужжатлари кўриб чиқилган. Улардан 28 таси товар белгиси, 1 таси ихтиро, 2 таси саноат намунаси ва 1 таси фойдали модель бўйича апелляция ишларидир.

Шуни тан олишимиз кераки, мамлакатимизда интеллектуал мулк ҳуқуқининг давлат томонидан ҳимоя қилиниши ривожланган давлатларники каби юқори даражада эмас. Бунга сабаблар: йиллар давомида интеллектуал мулк ҳуқуқи соҳасига жиддий эътибор қаратилмаганлиги натижасида аҳолининг мазкур соҳада ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданияти етарли даражада шаклланмаганлиги; давлат органларининг интеллектуал мулк ҳимояси соҳасидаги вазифалари аниқ белгилаб берилмаганлиги натижасида интеллектуал мулк ҳимояси соҳасидаги ишларнинг ўзаро сансалорликка юз тутиши;

Ушбу каталог ҳозирги кунга қадар бутун республика ҳудудига жойлашган бозорлар, йирик савдо мажмуалари, кўча савдо нуқталари ва дорихоналарга 10.000 нусхада тарқатилди. Шунингдек, каталогни тарқатиш билан бирга ҳар бир маҳсулот сотувчиси (тадбиркор)га мазкур каталогдаги контрафакт маҳсулотларни сотмаслик ҳамда унинг зарарли оқибатлари, уни сотиш натижасида истеъмолчиларнинг соғлиғига жиддий зарар етганда сотувчи ҳам жавобгарликка тортилиши мумкинлиги ҳақида огоҳлантиришлар берилди.

Ҳозирги кунда ҳам "Knauf Gips Vuxoro" ХКнинг "KNAUF" товар белгиси маҳсулотнинг контрафакт нусхаси тарқалганлиги ҳолати бўйича "Knauf Gips Vuxoro" ХК вакиллари билан ҳамкорликда ишлар олиб боришмоқда.

Ижтимоий тармоқлар орқали ҳуқуқ эгалари, оммавий ахборот воситалари вакиллари, блогерлар томонидан кенг оммага ҳавола этилган ҳар бир чиқш халқнинг ҳуқуқий онгини оширишга, контрафакт маҳсулотларга қарши курашиш бўйича жамоатчилик назоратининг ўрнатилишига, жамиятда интеллектуал мулкка нисбатан ҳурмат ҳиссини шакллантиришга ҳизмат қилади.

Зеро, интеллектуал мулк ҳимоясига нисбатан жамоатчилик назорати кучаймас экан, миллий маҳсулотларимиз дунёнинг ривожланган давлатлари маҳсулотларига нисбатан рақобатбардош бўла олмастлигини ҳамма ёдда тутишимиз керак.

Дишлод ХЎЖАНОВ, Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги бўлим бошлиғи

“Адолат” шарҳи

Уй-жой сотиб олиш осон иш эмас. Айниқса, орзудаги уй-жой топиладиган ҳам, тўсатдан пайдо бўладиган муаммолар туфайли битим муваффақиятсиз бўлиши мумкин: тўланмаган коммунал тўловлар, рўйхатдан чиқарилмаган шахслар ва ҳоказо. Ушбу жараёнларда алданиб қолмаслик учун нималарга эътибор қилиш керак?

КВАРТИРА СОТИБ ОЛАЁТГАНДА НИМАЛАРНИ БИЛИШ КЕРАК?

Бунда, биринчи навбатда, сотиб олиниш мақсади, жойлашуви ва уй-жойнинг турини аниқлаб олиш лозим. Уй-жой олдин ижарага берилгани ёки йўқми, оила унда қандай тартибда яшашини олдиндан ҳал қилинг. Агар танлов янги турар-жой мажмуасида бўлса, ишлаб чиқувчи яши обрўга эга эканлигига ва у ҳақида жиддий шикоятлар йўқлигига ишонч ҳосил қилинг.

Келишувни амалга ошириш учун қандай ҳужжатлар зарур? Бунда сотувчи тақдим этган ҳужжатлар тўпламини эҳтиёткорлик билан текширинг. Уй эгаларининг сонига, вояга етмаган болаларнинг мавжудлигига ва бошқа ҳолатларга эътибор қаратинг. Бундан ташқари, қуйидагиларни кўздан кечириш:

УЙ-ЖОЙ ТАРИХИНИ ТЕКШИРИШ КЕРАК

Бу ҳуқуқий ҳужжатларга тегишли. Агар уй-жой хусусийлаштирилгандан кейин сотилса, барча акциядорлар битимда иштирок этиши ёки сотувчи барча томонларнинг нотариал тасдиқланган розилигини бериши керак. Базан уй-жойлар айрибош этилади ёки суд қарори билан совға қилинади. Бундай ҳолларда фарибгарларга дуч келмаслик учун риэлтор ва адвокат хизматларидан фойдаланишингиз керак.

ШАРТНОМА ҚАНДАЙ ТУЗИЛАДИ?

Агар ҳужжатлар тўплами тўлиқ йиғилган бўлса ва бу борада ҳеч қандай савол бўлмаса, сиз битимга тайёргарлик кўришингиз мумкин. Асосий шартномадан олдин дастлабки шартнома тузиш тавсия этилади. Бу маълум ҳар хил ҳолатда уй-жойни сотиб олиш ҳуқуқини таъминлаш ва уни сотувдан олди ташлаш учун керак. Шартномада келишилган нарх ва уй-жой сотиладиган мuddат белгиланади.

Максуд МУСТАФОВЕВ, “Адолат” миллий ҳуқуқий ахборот маркази масъул ходими

Қонунчиликдаги янгиликлар

Кичик тадбиркорлар учун 5 миллиард сўмгача кредит ажратилади

“Ҳудудларда тадбиркорлик лойиҳаларини молиялаштириш механизми янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент қарори қабул қилинди. Қарорга кўра, кичик тадбиркорлик субъектлари фаолиятини молиялаштириш учун банкларга 300 миллион АҚШ доллар эквивалентда кредит линияси ажратилади. Бунда: кредит линияси тижорат банкларига 7 йил мuddатга, шу жумладан, 3 йиллик имтиёзли давр билан йиллик 10 фоиз ставкада миллий валютада ажратилади; банклар томонидан кредитлар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги лойиҳаларни амалга ошириш учун йиллик 14 фоиз ставкада, 5 йилгача мuddатга, шу жумладан, 2 йилгача бўлган имтиёзли давр билан 5 миллиард сўмгача миқдорда ажратилади; тадбиркорларнинг фаолият дaври 6 ойгача бўлганда 1 миллиард сўмгача, 6 ойдан 1 йилгача бўлганда 2 миллиард сўмгача, 1 йилдан 2 йилгача бўлганда 3 миллиард сўмгача, 2 йилдан 3 йилгача бўлганда 4 миллиард сўмгача ва 3 йилдан ошганда 5 миллиард сўмгача кредитлар ажратилади; кредит линияси маблағларининг камида 70 фоизи Нукус шаҳридан, вилоятларнинг маъмурий марказларидан ва вилоят бўйсунувида бўлган шаҳарлардан ташқари ҳудудларда фаолият кўрсатаётган тадбиркорларга ажратилади.

